

Формування здорової особистості дитини молодшого шкільного віку у процесі взаємодії школи і сім'ї

У статті представлено психолого-педагогічні основи процесу формування здорової особистості дитини молодшого шкільного віку у процесі педагогічної взаємодії школи і сім'ї та дано оцінку його сучасному стану. Уточнено сутність понять „здорова особистість”, „взаємодія школи і сім'ї”. Розроблено систему критеріїв і показників для діагностики рівнів сформованості здорової особистості молодшого школяра. Виявлено, що здорова особистість дитини молодшого шкільного віку поєднує знання про здоров'я (когнітивний компонент), прагнення бути здоровою (мотиваційний компонент) та здоров'ятворчу поведінку (діяльнісний компонент).

Розроблено й апробовано експериментальну педагогічну технологію формування здорової особистості дитини молодшого шкільного віку у процесі взаємодії початкової школи і сім'ї.

Ключові слова: особистість, взаємодія, формування особистості, розвиток, педагогічна технологія.

Постановка проблеми. Відродження культурно-історичного досвіду та національних традицій в Україні висувають завдання гармонійного, цілісного розвитку дитини як особистості, здатної в майбутньому до розв'язання соціальних та економічних проблем державотворення. Основні засади, визначені нормативно-правовою базою, ґрунтуються на завданнях реформування освітнього простору українського суспільства, що потребує оновлення змісту й методів виховання дитини завдяки гармонізації сімейного та суспільного виховання у їх взаємодії. Такий підхід має забезпечити повноцінний і гармонійний розвиток здорової особистості дитини в процесі взаємодії суспільного інституту – школи і родини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти щодо формування особистості розглядалися представниками української та російської наукової думки: І. Бехом, Л. Божович, Л. Виготським, О. Запорожцем, В. Котирло, О. Леонтєвим, Ю. Приходько, С. Рубінштейном, Т. Титаренко, західними ученими: Е. Еріксоном, А. Маслоу, К. Роджерсом, З. Фрейдом, К. Юнгом та іншими. У вітчизняній науці та практиці досліджено феномен поняття „здоров'я”, розкрито гармонійну єдність фізичної, психічної, духовної та соціальної його сфер, визначено чинники, що впливають на становлення і розвиток здоров'я особистості. Проблеми охорони, збереження і зміцнення здоров'я дітей у різних аспектах присвячено роботи Т. Андрющенко, О. Богініч, Е. Вільчовського, Л. Волкова, Н. Денисенко, О. Дубогай, О. Іванашко, Н. Лисенко, Л. Лохвицької, З. Плохій, С. Юрочкіної та інших. У науковий обіг дошкільної педагогіки термін „здорова особистість” був запропонований О. Кононко. Щодо формування здорової особистості в період молодшого шкільного віку актуальними є праці І. Беха, О. Кононко, В. Кузьменко, С. Кулачківської, С. Ладивір, Л. Сварковської.

Нині виникає необхідність здійснення процесу формування здорової особистості у взаємодії школи і сім'ї, прищеплення педагогічної культури батькам. Упродовж останнього десятиліття означену проблему в Україні досліджували у контексті: педагогічної культури як синтезу життєвого досвіду й індивідуальних характерологічних рис (О. Коберник, В. Постовий); структурних і функціональних міжкомпонентних зв'язків педагогічної культури батьків (Т. Алексеєнко, О. Доукіна); педагогічної освіти батьків (О. Добош, Т. Поніманська); особливостей взаємодії соціальних інститутів із родинами (А. Марушкевич, Т. Кравченко, А. Кузьмінський); специфіки співпраці саме педагогів із сім'ями в різних аспектах виховання дітей (Г. Беленька, О. Богініч, Н. Кот, Т. Пагута, Т. Фінчук); професійної підготовки студентів (М. Машовець) та інших.

Проте, поза увагою залишилося питання, яким чином школа має взаємодіяти з родинними вихованцями, щоб забезпечити формування здорової особистості дитини молодшого шкільного віку.

Аналіз психологічних теорій розвитку особистості (І. Бех, Е. Еріксон, О. Кононко, Г. Костюк, А. Маслоу, З. Фрейд, К. Хорні, К.Г. Юнг та інші) дав підстави стверджувати, що соціальна реалізація людиною власного „Я” безпосереднім чином пов’язана із здоров’ям особистості.

Науковці І. Бех, О. Кононко, Г. Костюк, С. Кулачківська, С. Ладивір та інші наголошують, що інтегративною характеристикою молодшого школяра виступає його життєдіяльність, яка відображає процес концептуалізації дитиною навколишнього світу та себе у ньому. Отже, важливою характеристикою особистості дитини молодшого шкільного віку виступає не лише її залежність від зумовленої зовнішніми обставинами життєдіяльності, але й активне її перетворення у відповідності до знань, мотивації та у процесі активної діяльності. Це положення дало нам підстави розглядати особистість дитини як активний суб’єкт життєтворчості.

Дослідження Г. Беленької, О. Богініч, О. Кононко, О. Кочерги, М. Машовець доводять, що усі відомі критерії здоров’я органічно пов’язані із особистістю. Це дає змогу диференціювати поняття „здорова дитина” і „здорова особистість”, де остання гармонійно поєднує поняття „здоров’я” у сукупності його складових та структуру особистості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виявлено, що питання структури особистості у рамках соціально-психологічного, індивідуально-психологічного, діяльнісного та генетичного наукових підходів трактується у сучасній науці неоднозначно. У нашій роботі ми спираємося на підхід Ф. Лерша про синтез двох вимірів структури особистості: соціально-психолого-індивідуального та діяльнісного. В результаті, структура особистості бачиться як конгломерат пізнавального, емоційно-мотиваційного та діяльнісного. Тобто, поняття „здорова особистість” синтезує поєднання знань про здоров’я (когнітивний компонент), прагнень бути здоровою (мотиваційний компонент) і здоров’ятворчої поведінки (діяльнісний компонент).

Здорова особистість, за своєю педагогічною сутністю, – це особистість, яка готова сприймати педагогічний (виховний) вплив у цілому, в тому числі й щодо культивування здоров’ятворчої діяльності, аналізувати його з позицій власного життєвого досвіду і продукувати модель здоров’я назовні.

„Здорова особистість дитини ” – це особистість, яка зорієнтована на позитивне сприйняття моделі здорового способу життя, запропонованого дорослими, прагне до її підтримання, орієнтуючись на високий стандарт і реалізацію власного потенціалу (фізичного, психічного, соціально-морального); знає про здоров’я та його чинники; застосовує отримані знання у повсякденній діяльності, проявляючи відповідність уявлень характеру поведінки і зрілість особистісних сфер (емоційної, вольової, пізнавальної).

Формування здорової особистості дитини молодшого шкільного віку визначено як процес засвоєння дитиною знань про здоров’я (когнітивний компонент), забезпечення прагнення бути здоровим (емоційно-мотиваційний компонент) і застосування цих знань та мотивації на практиці (діяльнісний компонент). Цей процес ми розглядаємо у контексті взаємодії школи та сім’ї.

Поняття „взаємодія” визначено як процес взаємного впливу, співпраці між школою і сім’єю, що характеризується двосторонньою активністю, спрямованою на реалізацію поставленої мети – формування здорової особистості дитини та підвищення рівня педагогічної культури батьків з питань її формування. Встановлено, що провідним чинником у процесі формування здорової особистості дитини виступає підвищення рівня педагогічної культури батьків.

Виявлено, що застосування традиційних форм та методів взаємодії початкової школи і сім’ї не повною мірою забезпечує ефективне формування здорової особистості молодшого школяра. У контексті сучасних засад психолого-педагогічної науки,

формування здорової особистості дитини в процесі взаємодії школи і сім'ї ми розглядаємо через застосування педагогічної технології.

Педагогічна технологія формування здорової особистості дитини у процесі школи і сім'ї у нашому трактуванні – це комплексний процес оздоровчого спрямування, оснований на взаємодії всіх суб'єктів освітньої діяльності, використанні сучасних засобів організації освіти, спрямований на розвиток особистості дитини молодшого шкільного віку, що сприймає здоров'я як найбільшу базову цінність, володіє знаннями про основи здоров'я, прагне до їх пошуку і самостійно використовує у власній діяльності. Дана технологія характеризується: за рівнем застосування як загальнопедагогічна, за філософською основою – гуманістична, за провідним чинником психічного розвитку – соціогенна, за науковою концепцією засвоєння досвіду – асоціативно-рефлекторна, за орієнтацією на особистісні структури – технологія саморозвитку, за типом управління пізнавальною діяльністю – як система малих груп, за організаційними формами – групова та індивідуальна, за ставленням до дитини – особистісно орієнтована.

Педагогічна технологія формування здорової особистості дитини молодшого шкільного віку у процесі взаємодії школи і сім'ї є одним із системотворчих чинників освітньо-виховного процесу початкової школи, забезпечує його цілісність, послідовність та планомірність. Вона передбачає підвищення рівня педагогічної культури батьків щодо досліджуваного питання, єдині підходи з боку батьків та вчителів до охорони, збереження і зміцнення здоров'я дітей та позиціонування його як найвищої особистісної цінності.

На початку нашого дослідження нами було поставлено мету діагностування рівнів сформованості здорової особистості дитини молодшого шкільного віку. Їх визначення відбувалося за спеціально розробленими критеріями і показниками, що відповідали змісту та структурним компонентам (когнітивний, мотиваційний і діяльнісний) поняття „здорова особистість”. *Критерії:* знання про складові здорової особистості; прагнення до формування себе як здорової особистості; поведінка здорової особистості дошкільника. *Показники:* знання про будову організму, засоби гігієни, оздоровлення; емоційно-позитивна налаштованість на засвоєння знань про власне тіло, визнання доцільності режиму дня, доброзичливі стосунки між членами родини і оточуючими людьми; використання знань про органи тіла в різних видах дитячої діяльності; свідоме дотримання режиму дня.

Критерії і показники склали основу змістових характеристик чотирьох рівнів сформованості здорової особистості молодшого школяра. У дітей із *високим рівнем* сформованості здорової особистості наявні знання про будову і функції органів і систем організму, засоби гігієни і гігієнічні процедури, дитячі хвороби, цілющі властивості сонця, повітря, води, оздоровчі традиції сім'ї, режим дня. Вони розуміють вплив учинків на стан здоров'я оточуючих, позитивно налаштовані на здоров'ятворчу діяльність, мотивуючи її доцільність, використовують знання про органи тіла та запобігання хворобам у життєвих ситуаціях і різних видах дитячої діяльності, самостійно виконують гігієнічні та загартувальні процедури, піклуються про оточуючих і членів сім'ї, свідомо дотримуються режиму дня. Діти з *достатнім рівнем* сформованості здорової особистості знають назви органів і систем організму, але не завжди чітко визначають їх функції. Вони достатньо впевнено орієнтуються у засобах гігієни, мають деякі уявлення про дитячі хвороби і шляхи запобігання їм, цілющі властивості сонця, повітря, води, оздоровчі традиції сім'ї, режим дня, намагаються прогнозувати вплив учинків на стан здоров'я оточуючих, мотивувати доцільність здоров'ятворчої діяльності, а також прагнуть використовувати знання про органи тіла та запобігання хворобам у життєвих ситуаціях і різних видах дитячої діяльності; самостійно виконують гігієнічні й, після нагадування, загартувальні процедури; піклуються про оточуючих і членів сім'ї, інколи порушують режим дня. Діти із *середнім рівнем* сформованості здорової особистості називають окремі органи і системи організму, проте не можуть чітко визначити їх функції; лише за допомогою дорослих обирають необхідні засоби гігієни; мають недостатнє уявлення про дитячі хвороби і шляхи їх запобігання, про цілющі властивості сонця, повітря, води, оздоровчі традиції

сім'ї, режим дня. Вони не можуть визначити взаємозв'язок між учинками і станом власного здоров'я та оточуючих, їм складно мотивувати доцільність здоров'ятворчої діяльності. Активізація знань про органи тіла та запобігання хворобам у життєвих ситуаціях і різних видах дитячої діяльності відбувається в них лише після нагадування дорослих, виконують гігієнічні й загартувальні процедури, піклуються про оточуючих і членів сім'ї лише за проханням дорослих, інколи порушують режим дня. *Низький рівень* сформованості здорової особистості характерний для дітей, які не можуть: назвати або називають за підказками дорослих органи і системи організму, не визначаючи їх функцій; адекватно обрати необхідні засоби гігієни і не мають уявлення про дитячі хвороби і шляхи запобігання їм, не орієнтуються в цілющих властивостях сонця, повітря, води, не знають оздоровчих традицій сім'ї; визначити взаємозв'язок між учинками і станом власного здоров'я та оточуючих. Вони не прагнуть до здійснення здоров'ятворчих дій та не використовують знання про органи тіла та запобігання хворобам у життєвих ситуаціях і різних видах дитячої діяльності. Лише разом із дорослими виконують гігієнічні й загартувальні процедури, не виявляють бажання піклуватися про оточуючих і членів сім'ї, не дотримуються режиму дня.

Для виявлення рівнів сформованості когнітивного, мотиваційного та діяльнісного компонентів здорової особистості дітей молодшого шкільного віку використовувалися такі діагностичні методи: спостереження, бесіда, аналіз результатів діяльності дітей, експертні оцінки вчителів та батьків. Експериментом було охоплено 252 дітей (учнів Гімназії № 21 імені Михайла Кравчука Міста Луцька) (контрольна група – 126 дітей, експериментальна – 126), 16 вчителів (по 8 вихователів у контрольних та експериментальних групах, 284 батьки (144 – контрольна група, 140 – експериментальна).

В результаті проведеної експериментальної роботи було встановлено, що високий рівень сформованості здорової особистості має незначна частина дітей (у КГ та ЕГ – по 17,6 %), що взяли участь у дослідженні. Молодших школярів із достатнім діагностовано: у КГ – 26,1 %, та у ЕГ – 26,3 %. У той же час, маже у половини дітей (56,3 % – в КГ та 56,1 % – в ЕГ) знання про складові здорової особистості сформовані на середньому та низькому рівнях, їм складно мотивувати доцільність здоров'ятворчої діяльності, важливість оздоровчих дій, у них недостатньо сформовані навички піклування про власне здоров'я і здоров'я оточуючих. Знання ще майже третини з них вимагають систематизації, що підтверджує наше припущення про необхідність підвищення рівня мотивації їхньої здоров'ятворчої діяльності та формування умінь піклуватися про власне здоров'я і здоров'я оточуючих.

У подальшому, на констатувальному етапі експерименту, було вивчено стан організації діяльності педагогів з формування здорової особистості дитини молодшого шкільного віку у процесі школи і сімей вихованців. Для цього використано такі методи: спостереження, опитування вчителів, аналіз педагогічної документації, кількісна і якісна обробка результатів.

Узагальнення отриманих результатів виявило, що більшість вчителів умовно ідентифікують процес формування здорової особистості із формуванням здорового способу життя, здоров'язбережувальної поведінки дітей тощо. Керівники дошкільних навчальних закладів приділяють належну увагу зазначеним питанням, однак, 35,7 % з них не актуалізує їх для себе як управлінську проблему. Виявилось, що частина педагогів не надає належної уваги питанням планування діяльності навчального закладу, використанню інтерактивних форм просвітницької роботи з батьками тощо.

У ході нашої роботи також було досліджено педагогічну культуру батьків як провідний чинник формування здорової особистості молодшого школяра. Для діагностики батьків використовувалися бесіди, анкетування, тестові завдання. За її результатами частина батьків (41,8 % у КГ і 41,7 % у ЕГ) усвідомлює необхідність формування здорової особистості дитини: у них сформоване прагнення реалізовувати цей процес та вони роблять певні кроки у цьому напрямі. Група батьків (58,2 % у КГ та 58,3 % у ЕГ) частково,

або і взагалі не усвідомлює необхідності формування здорової особистості дитини, у них відсутнє цілісне прагнення реалізовувати цей процес, вони епізодично роблять окремі кроки у цьому напрямку. Причиною такого стану є недостатній рівень або відсутність у батьків потрібних знань, мотивації та навичок формування здорової особистості дитини. Це зумовило необхідність поглиблення й удосконалення взаємодії з родинами щодо поліпшення рівня їх педагогічної культури з питання формування здорової особистості дитини.

Здійснивши порівняння отриманих даних, нами було встановлено, що є певна відповідність між рівнями сформованості здорової особистості молодшого школяра та рівнями сформованості педагогічної культури батьків. Отже, доцільним є цілеспрямований вплив на рівень сформованості педагогічної культури батьків з метою підвищення рівня сформованості здорової особистості дитини молодшого шкільного віку.

У сучасній науці педагогічна технологія визначається як компонент педагогічної системи, що містить постановку мети, розробку і реалізацію проекту освітнього процесу з конкретно визначеним інструментарієм та забезпечує заплановані ефективні результати навчання. Основу педагогічної технології формування здорової особистості дитини молодшого шкільного віку у процесі взаємодії дошкільного навчального закладу і сім'ї складають такі положення: сім'я несе відповідальність за розвиток, виховання, навчання дітей, за збереження їхнього життя і здоров'я; формування педагогічної культури батьків має відбуватися з використанням сучасних форм навчання дорослих; партнерські стосунки між батьками і дітьми сприяють формуванню здорової особистості; знання про здоров'я закріплюються в процесі збагачення власного досвіду дитини; формування здорової особистості дитини буде успішним лише у процесі взаємодії дошкільного навчального закладу і сім'ї.

У змістовому відношенні технологія формування здорової особистості молодшого школяра у процесі взаємодії школи і сім'ї містить у своїй структурі сім взаємопов'язаних дидактичних модулів. Усі модулі компонується з однакових блоків, які передбачають просвітницькі заходи для батьків, їх самостійну освітню діяльність, взаємодію батьків і дітей, самостійну діяльність дітей, діагностичні процедури. Зміст, форми та методи, детерміновані кожним технологічним блоком, спрямовані в цілому на формування когнітивного, мотиваційного і діяльнісного компонентів педагогічної культури батьків та здорової особистості їх дитини.

Практична реалізація розробленої педагогічної технології базувалася на застосуванні активних форм взаємодії з батьками: тренінгів; семінарів-практикумів; індивідуальних консультацій; конференцій з обміну досвідом, виконання практичних завдань; розробку проектів; читання творів художньої літератури та сучасних інтерактивних форм та методів: „мозковий штурм”, міні-лекція, „мікрофон”, робота в малих групах, робота в парах, індивідуальна робота тощо. Формування здорової особистості дитини є найбільш ефективним за умови реалізації образотворчої, рухової, мовленнєвої, ігрової, трудової, дослідницької самостійної діяльності дітей.

Оцінка ефективності впровадження технології формування здорової особистості дитини молодшого шкільного віку у процесі взаємодії школи і сім'ї здійснювалася шляхом аналізу змін, які відбулися в: організації діяльності вчителів з формування здорової особистості молодшого школяра у процесі взаємодії батьками; рівнях сформованості педагогічної культури батьків з питань формування здорової особистості дитини; рівнях сформованості здорової особистості дитини молодшого шкільного віку.

Шляхом повторного вимірювання індикаторних показників сформованості досліджуваних якостей встановлено, що впровадження технології привело до істотних позитивних змін у стані організації діяльності школи з формування здорової особистості дитини. На зміну епізодичним заходам, пошукам шляхів розв'язання цієї проблеми на інтуїтивному рівні у ході впровадження технології прийшла чітка, системна робота, спрямована на підвищення рівня педагогічної культури батьків, забезпечення їх взаємодії

з дітьми, спонукання батьків та дітей до вибору активних форм самостійної діяльності з формування здорової особистості.

За результатами проведеної нами роботи, було виявлено істотні зміни у рівнях сформованості здорової особистості дошкільників ЕГ (таблиця 1).

Таблиця 1

**Розподіл дітей молодшого шкільного віку
за рівнями сформованості здорової особистості**

Рівні	КГ (126 осіб)		Динаміка %	ЕГ (126 осіб)		Динаміка %
	До експерименту %	Після експерименту %		До експерименту %	Після експерименту %	
Високий	17,6	20,4	2,8	17,5	31,3	13,8
Достатній	26,2	29,7	3,5	26,3	43,9	17,6
Середній	39,3	37,7	- 1,6	40,5	23,3	-17,2
Низький	16,9	12,1	- 4,8	15,6	1,5	- 14,1

Оцінка статистичної достовірності виявлених змін у рівнях сформованості педагогічної культури батьків та у рівнях сформованості здорової особистості у дітей молодшого шкільного віку показала, що у експериментальних групах ці зміни є статистично достовірними, а у контрольних – недостовірні, носять випадковий характер. Це свідчить про те, що зростання рівнів сформованості здорової особистості молодших школярів ЕГ обумовлене впровадженням розробленої технології формування здорової особистості дитини у процесі взаємодії школи і сім'ї.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів розв'язання поставленої проблеми. *Подальшого вивчення потребують* питання забезпечення наступності в організації взаємодії між дошкільною і початковою ланками освіти, шляхи роботи з управлінським корпусом загальноосвітніх навчальних закладів у контексті формування здорової особистості дитини тощо.

Джерела та література

1. Алексеєнко Т. Ф. Молода сім'я: умови виховання дитини : [наук.-метод. посіб.] / Т. Ф. Алексеєнко. – К. : Ексімерсервіс, 2004. – С. 48–50.
2. Беленька Г. В. Здоров'я дитини – від родини : [кол. монографія] / Г. В. Беленька, О. Л. Богиніч, М. А. Машовець. – К. : СПД Богданова А. М., 2006. – 220 с.
3. Денисенко Н.Ф., Лупинович С.Н. Формирование здоровой личности в едином образовательном пространстве / Нинель Фёдоровна Денисенко, Светлана Николаевна Лупинович // Личность и здоровьесберегающее пространство: сб. научн. ст. I Международного образовательного форума, (Запорожье, 5-7 мая 2010 г.) / под научн. ред. К. Л. Крутий. Ч. 3. – Запорожье: Липс, 2010. – С. 188–193.
4. Коберник О. М. Управління виховним процесом у загальноосвітньому закладі : [монографія] / Олександр Миколайович Коберник. – К. : Наук. світ, 2003. – 230 с.
5. Кононко О.Л. Виховуємо здорову особистість / Олена Леонтіївна Кононко // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. [„Сучасне дошкільня: реалії та перспективи”], (Київ, 16 жовт. 2008 р.). – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. – С. 16–20.

References

1. Aleksejenko T. F. Moloda sim'ja: umovy vyhovannja dytyny : [nauk.-metod. posib.] / T. F. Aleksejenko. – K. : Eksymerservis, 2004. – S. 48–50.
2. Bjeljen'ka G. V. Zdorov'ja dytyny – vid rodyny : [kol. monografija] / G. V. Bjeljen'ka, O. L. Boginich, M. A. Mashovec'. – K. : SPD Bogdanova A. M., 2006. – 220 s.
3. Denysenko N.F., Lupynovych S.N. Formyrovanye zdorovoj lychnosti v edynom obrazovatel'nom prostranstve / Nynel' Fëdorovna Denysenko, Svetlana Nykolaevna Lupynovych // Lychnost' y zdorov'esberegajushhee prostranstvo: sb. nauchn. st. I Mezhdunarodnogo obrazovatel'nogo foruma, (Zaporozh'e, 5-7 maja 2010 g.) / pod nauchn. red. K. L. Krutyj. Ch. 3. – Zaporozh'e: Lyps, 2010. – S. 188–193.
4. Kobernyk O. M. Upravlinnja vyhovnym procesom u zagal'noosvitn'omu zakladi : [monografija] / Oleksandr Mykolajovych Kobernyk. – K. : Nauk. svit, 2003. – 230 s.
5. Kononko O.L. Vyhovujemo zdorovu osobystist' / Olena Leontii'vna Kononko // Materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konf. [„Suchasne doshkillja: realii' ta perspektyvy”], (Kyj'v, 16 zhovt. 2008 r.). – K. : NPU im. M. P. Dragomanova, 2008. – S. 16–20.

Семенова Наталья, Репницкая Дарья. Формирование здоровой личности ребенка младшего школьного возраста в процессе взаимодействия школы и семьи. В статье представлены психолого-педагогические основы процесса формирования здоровой личности ребенка младшего школьного возраста в процессе педагогического взаимодействия школы и семьи и дана оценка его современному состоянию.

Цель нашей статьи– теоретически обосновать и описать экспериментально проверенную педагогическую технологию формирования здоровой личности ребенка младшего школьного возраста в процессе взаимодействия школы и семьи.

Уточнена сущность понятий „здоровая личность”, „взаимодействие школы и семьи”. Разработана система критериев и показателей для диагностики уровней сформированности здоровой личности младшего школьника. Выявлено, что здоровая личность ребенка младшего школьного возраста объединяет знания о здоровье (когнитивный компонент), стремление быть здоровым (мотивационный компонент) и здоровьесотворческое поведение (деятельностный компонент).

Разработана и апробирована экспериментальную педагогическую технологию формирования здоровой личности ребенка младшего школьного возраста в процессе взаимодействия начальной школы и семьи.

В процессе проведенного исследования доказано, что действенным средством повышения эффективности формирования здоровой личности ребенка младшего школьного возраста в процессе взаимодействия общеобразовательной школы и семьи является педагогическая технология – комплексный процесс оздоровительного направления, основанный на взаимодействии всех субъектов образовательной деятельности, использовании современных средств организации образования, направленный на развитие личности младшего школьника, который воспринимает здоровье как самую большую базовую ценность, владеет знаниями об основах здоровья, стремится к их поиску и самостоятельно использует в собственной деятельности.

Ключевые слова: личность, взаимодействие, формирование личности, развитие, педагогическая технология.

Semenova Natalia, Repnytska Daria. The formation of healthy personality of the child of primary school in the process of interaction of school and family. The article presents a psycho-pedagogical bases of the formation process of a healthy personality of the child of primary school age in the process of pedagogical interaction of school and family and an assessment of its current state

The purpose of our article is to theoretically substantiate and experimentally tested to describe the pedagogical technology of formation of healthy personality of the child of primary school age in the process of interaction of school and family.

The purpose of our article is to theoretically substantiate and experimentally tested to describe the pedagogical technology of formation of healthy personality of the child of primary school age in the process of interaction of school and family.

Developed and tested an experimental pedagogical technology of formation of healthy personality of the child of primary school age in the elementary process of interaction of school and family.

In the course of the study , proved an effective means to improve the formation of healthy personality of the child of primary school age in the process of interaction between schools and families is the pedagogical technology is a complex process health referral based on the interaction of all subjects of educational activities, the use of modern means of organization of education, aiming at personal development of younger pupils, which perceives health as the most basic value, has knowledge about the basics of health, committed to their search and own uses in its own activities.

Key words: personality, interaction, formation of personality, development, educational technology.